

ГРУШЕВСЬКА Ольга Олександрівна (дівоче — Парфененко; псевд. — Ол. Олександренко; 04(16). 01. 1878, м. Шуя, нині Иванов. обл., РФ — 17. 05. 1961, Київ) — історик і літературознавець. Дружина [О. Грушевського](#). Закін. Вищі жін. курси у Києві (після 1906), С.-Петербург. правничоістор.-літ. курси (1914). Слухала 1915–17 лекції з мовознавства в Петрогр. університеті (нині С.-Петербург) у проф. *О. Шахматова*, *І. Бодуена де Куртене*, *Л. Щерби*, *В. Перетца*, з бібліотекознавства — при б-ці РАН. Підготувала дослідж. «Язык южнорусских грамот 14–15 вв.» (не опубл.). Від 1917 проживала в Києві. 1918–25 — пом. бібліотекаря Укр. університету, бібліотекар Київ. ІНО; 1925–27 — співроб. б-ки істор.-філол. відділу ВУАН;

одночасно 1919–30 — науковий співробітник Істор.-геогр. комісії та Комісії для складання істор.-геогр. словника укр. земель при ВУАН. Від 1931 — бібліотекар Київ. хім.-технол. інституту. Зберегла та передала архів Грушевських до ЦДІА (1956). Авторка розвідок у галузі шевченкознавства, зокрема «З петербурзьких років Шевченка (1838–43)» та «Оксана», опубл. у «Шевченківському збірнику» (С.-Петербург, 1914); низки праць з історії Києва 18 ст.

Основні праці

Шевченко і Куліш // Шевченків. збірник. С.-Петербург, 1914. Т. 1; З діяльності Куліша в 1850-х роках // Наук. зб. за рік 1924. К., 1925; Київська форпостна лінія // Істор.-геогр. зб. К., 1927. Т. 1; Київські суперечки з приводу шинкування // Наук. зб. за рік 1928. К., 1928; Гетьманські універсали м. Києву // Істор.-геогр. зб. К., 1928. Т. 2; З історії кріпацтва в XVIII в. на Гетьманщині // Там само; З минулого м. Стародуба // Там само. 1929. Т. 3.

Рекомендована література

1. Вербя І. Родина Грушевських в українській історичній науці 1920-х рр. // УІЖ. 1996. № 5;
2. Матяш І. «Бажаю всього найкращого і спокою і радости» (Листи Катерини Грушевської до Олександрівни і Ольги Грушевських) // Пам'ятки: Археогр. щоріч. 2003. Т. 4.

[С. І. Білокінь](#)

Бібліографічний опис:

Грушевська Ольга Олександрівна / С. І. Білокінь // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32109>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).